

Marian Żurowski

Wystąpienie Promotora Ks. Prof. Mariana Żurowskiego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 26/3-4, 24-26

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**WYSTĄPIENIE PROMOTORA
KS. PROF. MARIANA ZUROWSKIEGO**

Spojrzenie prawnika naukowca na osobę Ks. Prymasa koncentruje się w chwili obecnej na kilku aspektach Jego działalności. Na pierwszym miejscu należy zwrócić uwagę na Jego twórczość prawniczą, naukową i praktyczną.

Doktor *utriusque iuris* i adwokat Roty Rzymskiej po powrocie do kraju zaznaczył swoją obecność nie tylko aktywnym uczestnictwem w kongresach i sympozjach naukowych przez twórcze i zmuszające do refleksji wystąpienia, które od razu uczyniły Go znanym w środowisku kanonistów, ale przede wszystkim zamiłowaniem i wybitnymi zdolnościami do nauki, co potwierdziły publikacje. Zaznaczyć jednak wypada, że były one jedynie możliwe dzięki poświęceniu czasu wolnego i należnego Mu wypoczynku po pracy, do której skierowało Go kościelne posłanie.

Można tutaj wyróżnić trzy główne nurty. Pierwszy idzie po linii studiów na Uniwersytecie Lateraneńskim i pracy doktorskiej tam napisanej: *De conceptu fictionis iuris apud Romanos*. Następny nurt związany jest ze specjalizacją uzyskaną w Rocie Rzymskiej. Znajdziemy tutaj nie tylko historyczny aspekt sądownictwa kościelnego, lecz również aktualną problematykę prawa małżeńskiego. Jeśli chodzi o tę ostatnią, warto wymienić omówienie zagadnień związanych z zastosowaniem Motu Proprio *Matrimonia Mixta*, lub też obecnym stanem prawnym postępowania „o dyspensę od małżeństwa niedopełnionego”. Trzeci wreszcie nurt eklezjalny sygnalizuje np. publikacja o współdziałaniu w Kościele jako zagadnieniu prawnym po Soborze Watykańskim II.

O Jego zamiłowaniu do pracy dydaktyczno-naukowej świadczyć może również fakt, że chętnie włączył się do tej pracy na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK ku wielkiemu zadowoleniu studentów, o czym mogę zaświadczyć jako ówczesny dziekan Wydziału. Chętnie włączyłby się jeszcze pełniej i myślał poważnie o pracy habilitacyjnej, jednak nie było Mu to wówczas dane, ponieważ zmarły Ks. Kardynał Prymas bardzo Go potrzebował do załatwiania aktualnych spraw Kościoła i

dlatego na większe Jego zaangażowanie się nie wyraził swej aprobaty.

Tutaj dochodzimy do jakże owocnego wykorzystania wiedzy i zdolności prawniczych w cichej i niewidocznej dla wielu pracy w Sekretariacie Prymasa Polski. Jak bardzo była ona ceniona przez śp. Ks. Kardynała Prymasa Wyszyńskiego, niech świadczą same słowa zmarłego skierowane do mnie krótko po ogłoszeniu nominacji obecnego Ks. Prymasa na Biskupstwo Warmińskie. Sam zainteresowany wówczas tych słów nie słyszał i może teraz po raz pierwszy o nich się dowie. Na moją uwagę, że przez tę nominację traci Eminencja dobrego współpracownika, odpowiedział: „Nie tylko dobrego, ale bardzo dobrego, oddanego i zaufanego. Gdy się Jemu powierzyło jakąś sprawę do opracowania, ta tak została wszechstronnie naświetlona, że nic dodać, ani ująć. Ale cóż, trzeba ponieść ofiarę dla dobra Kościoła w Polsce”. Materiał zawarty w archiwum mógłby dać rzeczowe potwierdzenie tej cichej, ze znajomością rzeczy dokonanej pracy.

Nie można też pominąć wartości fachowych porad udzielanych w ramach kompetencji adwokata Roty Rzymskiej. Nie raz słyszałem słowa najwyższego uznania, gdyż z wielką delikatnością i kulturą umiał podejść do naświetlenia oraz ukierunkowania trudnych i zawiłych spraw. Wybitna znajomość rzeczy nie pozwoliła zainteresowanemu tracić czasu i sił na niepotrzebne, marginesowe sprawy nie związane z meritem problemu.

Szerokie i wybitnie kościelne spojrzenie na problematykę nowo objętego Kościoła Warmińskiego każe Mu myśleć o synodzie pastoralnym, który by scalił w jednej kościelnej „communio” wiernych zgromadzonych tam z różnych stron Polski. Wraz z dwoma kolegami sam brałem udział w sesjach przygotowawczych do tego synodu, by przez tematycznie dostosowane referaty rozbudzić refleksję szerokich kręgów uczestników rejonu Ełku, Olsztyna i Malborka. Już tam była nie tylko w stadium kiełkowania, ale nawet do pewnego stopnia sprecyzowana myśl, która już rozwinięta i dojrzała będzie owocowała w działalności obecnego Prymasa.

Historycznie docenioną a dla Narodu tak ważną funkcję

Prymasa obejmuje w niezwykle trudnej dla naszej Ojczyzny sytuacji. Z miejsca musi podejmować ważne i dalekosiężne w konsekwencjach decyzje. Zaraz też zaczyna wprowadzać w życie to, co podkreślał bardzo jako Przewodniczący ze strony kościelnej Zespołu Legislacyjnego przy Komisji Wspólnej przedstawicieli Rządu PRL i Episkopatu Polski. Podobnie jak Kościół w stosunkach międzynarodowych — o czym świadczy np. przemówienie Ojca Św. Jana Pawła II w czasie sesji ONZ — tak i Kościół w Polsce winien wprowadzać do życia społeczności narodowej czynnik równowagi, przypominając i podkreślając konieczność odpowiedzialnego uwzględniania „morale” stosunków międzyludzkich oraz poszanowania uprawnień zarówno indywidualnych jak i społecznych. To posłannictwo Kościoła wtopione w realizację Jego podstawowej misji Ks. Prymas stara się konsekwentnie realizować szczególnie, gdy nadeszły tak trudne dla narodu dni próby. Odważnie i z jasnym umysłem okazuje swoją postawę i czynem, że jest obecny tam, gdzie być powinien, znając uprawnienia Kościoła, Narodu i swoje.

Dlatego też Rada Wydziału Prawa Kanonicznego naszej Uczelni poczuwając się do obowiązku uznania zasług zarówno naukowych, jak i prawnego-życiowych związanych z realizacją misji Kościoła oraz postawy wobec problemów Narodu, zainicjowała, a Senat jednogłośnie zaaprobował i nadał zaszczytny tytuł i godność Doktora prawa honoris causa Drogiemu nam Ks. Prymasowi.

Jako Promotorowi przypada mi w udziale miły obowiązek publicznego zaprezentowania tego dyplomu.

**TEKST DYPLOMU DOKTORATU HONORIS CAUSA
WRĘCZONEGO J. E. KSIĘDZU ARCYBISKUPOWI
JÓZEFOWI GLEMPOWI, PRYMASOWI POLSKI**

Q.F.F.F.Q.S.

SUMMIS AUSPICIIS SERENISSIMAE REIPUBLICAE POLONORUM
NOS

REMIGIUS SOBAŃSKI S. THEOLOGIAE DOCTOR IURISQUE
PROFESSOR ORDINARIUS IN FACULTATE IURIS CANONICI
ACADEMIAE THEOLOGIAE CATHOLICAE EIUSDEMQUE
ACADEMIAE RECTOR MAGNIFICUS